

Bella Vad Pedersens tale i anledning af FN's Internationale Menneskerettighedsdag

Taler

Bella Vad Pedersen

Dato

10. december 2024

Sted

Operaens foyer,
Ekvipagemestervej 10, 1438
København K

- 1 Kan man både være hende den sjove og sige fra, når noget går for langt? Det spørgsmål har jeg tænkt meget over, for det burde man jo kunne. Men jeg har altid haft svært ved at sige fra.
- 5 Jeg trives bedst i fællesskaber, hvor vi kan grine sammen og tage tingene med et glimt i øjet. Selvironi har ført mig langt i livet, og det er en stor del af, hvem jeg er. Pyt-knappen har altid været min gode ven, især i min tid som værnepligtig på Bornholm i 2020.
- 10 Men før jeg tager jer med i den fortælling, vil jeg gerne takke en helt særlig person: min oversergent. For uden hans ord havde jeg ikke haft modet til at stå her foran jer i dag.

Jeg mødte ham tilfældigt på Folkemødet, hvor vi faldt i snak om mit frivillige arbejde for ligebehandling af flygtninge. Med det samme begyndte han at grine og sagde: "Ja, det er da godt, at du ikke snakker højt om din egen behandling, for så ville vi da alle miste vores arbejde."

15

Jeg grinede selvfølgelig bare med, præcis ligesom jeg plejede for 4 år siden. Det var først senere, at det gik op for mig, hvor meget det egentlig sagde om den kultur, jeg havde oplevet i Forsvaret.

20

Min tid som værnepligtig var en blanding af stolthed og frustration. Allerede på første dag råbte min oversergent som ordre:

25

"Og dem af jer, der ikke har en pik, I skal til at gro en – og det skal gå fucking hurtigt!"

30 Som den eneste pige på forreste række vidste jeg godt, hvem han talte om.

Det udvisker grænserne mellem arbejde, fritid og hjem at være en del af Forsvaret. Kommentaren fra min oversergent markerede begyndelsen på en hverdag fyldt med kommentarer, blikke og en kultur, hvor det var svært at
35 skelne mellem, hvad der var sjovt, og hvad der var direkte forkert.

Selv uniformen gjorde det klart, at jeg ikke helt passede ind. Den gik mig til knæene, rygsækken gav mig skulderskader (da den var designet til en mand, tiltrods for at de kalder den “unisex”), og den udleverede sports-bh var så
40 gennemsigtig, at mine kollegaer havde set alt.

En fredag på messen (som er kasernens egen bar), blev det tydeligt, hvordan kulturen i Forsvaret så sådan en som mig. Messen ligger inde bag hegnet, så det er kun folk i Forsvaret der har adgang til den, når de har fri.

45

Jeg havde glædet mig til at skulle derhen – for vi havde hele ugen snakket om barens famøse kinderægshots til en 5'er.

Men allerede ved indgangen blev jeg mødt af tilråbet: “Hvad så blondie!” fra en
50 gruppe voksne mænd fra stående styrke (altså dem der skulle udsendes). Senere, mens jeg ventede på mine famøse kænderægshots i baren, kom en af de her mænd op til mig. Han lænede sig ind mod mig, så tæt, at jeg kunne mærke hans tilstedeværelse i hver en fiber, og sagde så med fast og hævet stemme: “Du er den næste blonde kælling, der skal kneppes, ved du godt det?”

55

Jeg smilede høfligt til min ham, altså min kollega, tog mine kinderægshots og gik. Min aften sluttede der.

Når jeg tænker tilbage, var det værste ikke de enkelte ord eller episoder, men
60 følelsen af, at jeg aldrig helt kunne passe ind. Jeg var trådt ind i en mandsdomineret verden som den sjove blondine, der så inderligt gerne ville være en del af gutterne. Det krævede, at jeg konstant bevarede min rolle som hende, der tog tingene med et glimt i øjet – også når jeg burde have sagt fra.

65 Jeg tænkte derfor at min bedste vej ind var at gøre mig fortjent til respekt. Så det gjorde jeg:

70 Jeg blev kåret som den bedste skytte i gruppen, hvor jeg var den eneste pige, gennemførte hammermarchen plus 75 kilometer med 20 kg oppakning og tung uniform på under 25 timer, var blandt de 10% der gennemførte specialstyrkturen, og så fik jeg tildelt en sergentplads ud af 54 ansøgere.

75 Men præstationerne ændrede ikke på tonen. Tværtimod blev det bemærket, at jeg nok kun havde fået en sergentplads, fordi det så godt ud for statistikkerne. Det grinede jeg selvfølgelig bare med af, præcis ligesom jeg plejede.

Og det får mig tilbage til spørgsmålet: Kan man både være hende den sjove og sige fra, når noget går for langt? Det burde man kunne.

80

For jeg ønsker faktisk stadig at vende tilbage til Forsvaret, og fortsætte min uddannelse derinde. Men hvis jeg skal det, så er det nødvendigt at vi kan skabe et fællesskab, hvor vi både kan være den, der griner med, og den, der tør sige fra.

85 Jeg håber på en fremtid, hvor kvinder kan være en integreret del af Forsvaret og arbejdsmarkedet, ikke bare i statistikkerne, men også i kulturen. En kultur, hvor vi kan være autentiske og samtidig tage ordet uden at frygte at miste vores plads i fællesskabet.

90 Tak.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

95

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Agitationstale

URI

100

<https://www.dansketaler.dk/tale/bella-vad-pedersens-tale-i-anledning-af-fn-s-internationale-menneskerettighedsdag-2024>

105